

فرم: دستورالعمل روش صحیح نمونه گیری برای کشت ادرار صفحه: ۱ از ۲	 آزمایشگاه مرجع معاونت بهداشت	تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۱۵ شماره سند:
بخش استقرار: میکروبیشناسی		محدوده توزیع: تضمین کیفیت

دستورالعمل روش صحیح نمونه گیری برای کشت ادرار

هدف :

اطمینان از روش صحیح نمونه گیری برای آزمایش کشت ادرار

نوع نمونه :

قسمت میانی ادرار

حجم نمونه:

حداقل ۱۰ میلی لیتر ادرار که بهتر است نمونه ادرار صبحگاهی باشد جهت کشت ادرار لازم است.

ظرف نمونه:

ظرف استریل یک بار مصرف دهان گشاد دارای در پوش محکم غیر قابل تراوا با گنجایش حداقل ۵۰ میلی لیتر ادرار.

روش جمع آوری نمونه:

بخش میانی اولین ادرار که به شکل تمیز جمع آوری شده باشد مناسب ترین نمونه است البته باید دقت شود پیش از انجام آزمایش از نوشیدن مقدار زیاد آب و سایر مایعات خودداری شود .

برای گرفتن نمونه در خانمها پرینه و اطراف پیشابراه را با آب و صابون شسته و پس از آبکشی قسمت اول ادرار را دور ریخته و از قسمت میانی ادرار در ظرف استریل مخصوص، نمونه باید جمع آوری گردد.

در آقایان تمیز کردن موضع نمونه گیری ضروری نیست

روش کیسه (Urine bag) بیشتر در کودکان و اطفال کاربرد دارد پرینه و اطراف پیشابراه را با آب و صابون تمیز و بلافاصله آنرا خشک کرده و کیسه پلاستیکی یکبار مصرف استریلی را به ناحیه پرینه می چسبانند. به محض ادرار کردن کیسه ادرار بر داشته می شود. اگر بیمار پس از ۲۰ دقیقه ادرار نکرد کیسه برداشته شده و پرینه دوباره با روش یاد شده پاک می شود توصیه می شود کیسه ادرار جدیدی استفاده گردد. بهتر است کودک در در وضعیت ایستاده قرار گیرد تا احتمال تماس ادرار با واژن کم شود. اگر دقت شود می توان با این روش نمونه قابل قبولی بدست آورد اما متأسفانه احتمال آلودگی وجود دارد و در حدود ۱۰٪ نمونه های ادرار اطفال سالمی که با این روش تهیه میشود حدود 50000 CFU/ml باکتری دارد در واقع نتیجه منفی کشت در این روش ارزشمندتر از نتیجه مثبت آن است در صورت مثبت شدن کشت بایستی با روش جمع آوری دیگری تکرار شود.

- در مورد بیماران با کاتتر ادراری: نمونه بایستی از محل رابط لاستیکی سوند و کیسه با سر سوزن ۲۸ انجام گیرد

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۱۵ شماره سند:	 آزمایشگاه مرجع معاونت بهداشت	فرم: دستورالعمل روش صحیح نمونه گیری برای کشت ادرار صفحه: ۲ از ۲
محدوده توزیع: تضمین کیفیت		بخش استقرار: میکروبیشناسی

- روش سوپراپوبیک با سرسوزن ۲۲ برای خردسالان و بزرگسالان قابل استفاده است.

محدودیت ها و عوامل مداخله گر:

- حتما هنگام ارسال نمونه ادرار روش تهیه نمونه مشخص گردد. (ادرار معمولی، ادرار کاتتر و ادرار سوپراپوبیک)
- تکنسین آزمایشگاه موظف است نحوه صحیح نمونه گیری ادرار را به شخص گوشزد کند و وسایل لازم برای جمع آوری ادرار را در اختیار او قرار دهد
- بهترین نمونه ادرار برای کشت، ادراریست که از شب قبل در مثانه باقی مانده است (ادرار صبح گاهی) اما به صورت تصادفی هم می توان این کار را انجام داد.
- از بیمار در مورد مصرف آنتی بیوتیک سوال شود و در صورت مصرف، آن را در برگه آزمایش یادداشت نمایید.
- برای آزمایش کشت و حساسیت آنتی بیوتیکی ادرار، نباید ادرار را از یک لگن جمع آوری نمود و یا از منزل آورد زیرا آلوده خواهد گشت .
- ظرف محتوی نمونه باید به درستی برچسب گذاری شود، اطلاعات مورد نیاز شامل: نام بیمار، شماره پذیرش، زمان نمونه گیری، نام نگهدارنده، در موارد خاص ذکر نوع نمونه (کاتتر ...) می باشد.

مراجع:

دستورالعملهای آزمایشگاه مرجع سلامت وزارت بهداشت و منابع معتبر علمی

نام و امضاء تهیه کننده:	نام و امضاء تصویب کننده:	نام و امضاء تایید کننده:
حوریه قربانی - کارشناس آزمایشگاه	علی حق - کارشناس ارشد باکتری شناسی پزشکی	